

Kinnitatud
Tallinna Ehituskooli direktori
15.12.2025
käskkirjaga nr 5-1/25/76
Lisa 4

TÄISKASVANUTE TÄIENDUSKOOLITUSE ÕPPEKAVA

1. Üldandmed

Õppeasutus:	Tallinna Ehituskool
Õppekava nimetus:	Keskkonnateadliku mööblirestaureerimise alused
Õppekavarühm:	Materjalide töötlemine (klaas, paber, plast ja puit)
Õppekeel:	Eesti keel

2. Koolituse sihtgrupp ja õpiväljundid

Sihtrühm ja selle kirjeldus ning õppe alustamise nõuded

Sihtrühm:

Mööbli-, restaureerimis- ja käsitöövaldkonna ettevõtete töötajad ning ettevõtjad (sh väikeettevõtjad ja FIE-d), kes soovivad arendada oma erialaseid oskusi keskkonnateadliku mööblirestaureerimise valdkonnas, rakendada ringmajanduse ja rohepöörde põhimõtteid ning toetada ettevõtte kestlikku arengut.

Grupi suurus: maksimaalselt 14 inimest

Õppe alustamise nõuded:

- eesti keele valdamine tasemel, mis on vajalik kursuse sisu omandamiseks;
- varasem kokkupuude mööbli, puidu, käsitöö või restaureerimisvaldkonnaga;
- valmisolek rakendada keskkonnateadlikke ja ressursisäästlikke töövõtteid ettevõtlus- ja töökeskkonnas.

Õpiväljundid

Õppekava läbimisel õpilane:

1. rakendab keskkonnateadlikku mõtteviisi, eelistades mööbli restaureerimisel looduslikke, taastuvaid ja vähese keskkonnamõju materjale;
2. oskab hinnata mööblieseme taastamise keskkonnamõju ning põhjendada taastamise valikut uue eseme valmistamise asemel;
3. mõistab ringmajanduse põhimõtteid ja rakendab neid mööbli restaureerimise tööprotsessides;
4. omab ülevaadet ökoloogilistest viimistlusmaterjalidest (looduslikud pigmendid, vesipeitsid, linaõli, värnitsa, mesilasvaha, shellak, linaõlivärv, muldvärv) koostisest ja selle kasutamises keskkonnateadlikus restaureerimises;
5. omab ülevaadet ökoloogilistest ja looduslikest polstrimaterjalidest;
6. hindab restaureeritava eseme esialgset seisu ja töömahtu;
7. teab korpusmööbli (lauad, kapid, kummutid) taastamise põhimõtteid, töövõtteid, materjale, tööriistu;
8. teab häid restaureerimistavasid ja restauraatori kutse-eetikat;

9. taastab tooli puitraami, arvestades algupärast viimistlusviisi ja -materjali ning valmistab selle ette polsterduseks, kasutades viimistlustehnikaid ja -vahendeid pinna viimistlemiseks loodulike materjalidega;
10. teab põhiliste traditsiooniliste polstrite liike (kõva, poolpehme ja pehme);
11. taastab lihtsama polstrimati nii kõva- kui ka pehmepolstris ajastu- ja stiilikohase loodusliku materjaliga;
12. dokumenteerib teostatud tööd nõuetekohaselt;
13. järgib töö planeerimisel, töökoha ettevalmistamisel, töö kestel ja töökoha korrastamisel töötervishoiu, töö- ja keskkonnaohutusnõudeid.

Õpiväljundite seos kutsestandardi või tasemeõppe õppekavadega

Õpingute jooksul käsitletakse ja praktiseeritakse kutsestandardi „Mööblirestauraator, tase 4“ järgmisi

üldoskuseid:

B.2.1. Järgib oma tegevuses eetikanõudeid (vt lisa 1 Mööblirestauraatori kutse-eetika); hoiab ja säilitab kultuuripärandit; juhindub teadmistest mööbli valmistamise ja stiilide ajaloost.

B.2.3 Tegutseb vastutustundlikult ja eesmärgipäraselt, arvestades töötervishoiu, keskkonnanahoiu ja tööohutuse reegleid; kasutab isikukaitsevahendeid; järgib oma tööga seotud õigusakte.

B.2.4 Planeerib ja kasutab ressursse (nt inimesed, aeg, töövahendid, finantsid) efektiivselt ja säästlikult; jälgib kokkulepetest ning tähtaegadest kinnipidamist.

kohustuslikke kompetentse:

B.3.1 „Restaureerimiskava koostamine ja tööprotsessi korraldamine“

B.3.2 „Puitosade säilitamine ja taastamine“

B.3.3 „Viimistluse säilitamine ja taastamine“

B.3.4 „Polstri säilitamine ja taastamine“

3. Koolituse maht

Koolituse kogumaht akadeemilistes tundides:	130
Kontaktõppe maht akadeemilistes tundides:	120
sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides: (õpe loengu, seminari või muus vormis)	20
sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides: (õpitud teadmiste ja oskuste rakendamine õppekeskkonnas)	100
Koolitaja poolt tagasisidestatava iseseisva töö maht akadeemilistes tundides:	10

4. Koolituse sisu ja õppekeskkonna kirjeldus ning lõpetamise nõuded

Õppe sisu ja õppekeskkonna kirjeldus.

Õppe sisu:

Teoreetilise õppe teemad (20h):

- keskkonnateadliku ja kestliku mööblirestaureerimise põhimõtted, kus rõhk on olemasolevate mööbliesemete säilitamisel, eluea pikendamisel ning looduslike ja keskkonnahoidlike materjalide kasutamisel, 2h;
- Restaureerimine kui ringmajanduse oluline osa, mis vähendab uute toodete tootmise vajadust, säästab loodusressursse ning hoiab kultuuripärandit, 1 h;
- mööbliesemete ning polstri liigid ja areng läbi erinevate ajastute ja stiiliperioodide, 1h;
- esemete puitosade ning polstri seisukorra uurimine ja hindamine, algseisu dokumenteerimine ja töömahu hindamine, 1h;
- võimalused mööbli taastamiseks ökoloogiliste vahenditega 1h;
- mööblieseme vastutustundliku säilitamise ja taastamise võimalused, tehnoloogiad ja kasutatavad töövahendid, 2h;
- puitmööbli restaureerimise põhitõed ja -võtted, 3h;
- polstritöödeks vajaliku algupärase ning loodusliku materjali ja vahendite tutvustus ning müügikohad, 2h;
- klassikalise polstri ökoloogilise taastamise võimalused, tehnoloogiad ja põhitõed, 3h;
- ajastu-ja stiilikohaste ning looduslike pealiskangaste ja ilufurnituuride tutvustus, 1h;
- restaureerimistöde dokumenteerimine, 2h;
- töötervishoiu, töö- ja keskkonnaohutusnõuded, 1h.

Praktilise õppe teemad – (100h):

- mööblieseme algseisu dokumenteerimine, kahjustuste määramine ja töömahu hindamine, 1h;
- materjalide ja töövõtete valimine vastavalt kestliku mööblirestaureerimise põhimõtetele, 1h;
- eseme osandamine ja pinna puhastamine keskkonnasõbralike vahenditega, 20h;
- mööbliesemelt polstrimati eemaldamine ja pinna puhastamine, 3h;
- puitosade käsitsi viimistlemine ökoloogiliste viimistlusvahenditega, 25h;
- puitkarkassi ettevalmistus polsterdustöödeks: tugevdamine, polstriklotside tegemine ja pisiviimistluse teostamine, 5h;
- tutvumine põhiliste traditsiooniliste polstriliikide ning nende valmistamise ja taastamise tehnoloogiaga (kõva-, poolpehme ja pehmepolster), 5h;
- kõvapolstri tegemine, 3h;
- vedrupolstri tegemine, 25h;
- pealisriide ja ilupaelte kinnitamine, 10h;
- restaureerimisaruande koostamine, 2h.

Iseseisva töö teemad (10h):

- restauraatori kutse-eeetika ja head restaureerimistavad, 3h;
- mööblirestaureerimine ringmajanduse osana, 3h;

- ökoloogiliste ja looduslike materjalide teadlik valik restaureerimistöös, 2h;
- restaureerimistöös keskkonnamõju hindamine, 2h.

Õppekeskkonna kirjeldus:

Kursus viiakse läbi Tallinna Ehituskooli mööblirestauraatori eriala koolitamiseks sisustatud praktiliste tööde õppetöökojas. Õppetöökoda on varustatud kõigi eriala omandamiseks vajalike tööriistadega, väikemehhanismidega ja materjalidega. Kursuslased kasutavad praktilises õppes kaasaegseid töövahendeid ja ökoloogilisi viimistlusmaterjale. Teoreetilise õppe läbiviimiseks on olemas esitlustehnikaga varustatud õppeklassid

Nõuded õppe lõpetamiseks, sh hindamismeetodid ja –kriteeriumid.

Kursuse edukaks lõpetamiseks peavad olema täidetud alljärgnevad tingimused:

Õpingud loetakse lõpetatuks ja väljastatakse koolituse läbimisel tunnistus, kui õppija

- on saavutatud õppekavas kirjeldatud õpiväljundid;
- osalenud õppetöös vähemalt 70% ulatuses;
- sooritanud positiivsele hindele 4 praktilist tööd:
 - 1) mööblieseme puitosade keskkonnasäästlik taastamine,
 - 2) kõvapolstri valmistamine, kasutades looduslikke materjale,
 - 3) lihtsama vedrupolstri valmistamine,
 - 4) restaureerimisaruande koostamine;
- osalenud iseseisva töö tagasisidestamisel ja läbinud teoreetiliste teadmiste kontrolli positiivsele hindele.

Praktiliste tööde hindamiskriteeriumid:

- taastab mööblieseme vastavalt tööülesandele, järgides restaureerimise häid tavasid ja tehnoloogilisi nõudeid;
- planeerib oma tööd eesmärgipäraselt ja põhjendab tehtud töövõtteid ning materjalivalikuid;
- kasutab looduslikke ja keskkonnasäästlikke viimistlus- ja polstrimaterjale;
- rakendab tööprotsessis ressursisäästlikke võtteid ning vähendab materjalikadu;
- dokumenteerib restaureerimistööd nõuetekohaselt;
- järgib töötervishoiu, töö- ja keskkonnaohutusnõudeid kõikides töötappides;
- korrastab töökoha ja käitleb jäätmeid vastutustundlikult.

Teoreetiliste teadmiste hindamine toimub aruteluna praktilise töö käigus.

Teoreetiliste teadmiste hindamiskriteeriumid:

- selgitab keskkonnateadliku ja kestliku mööblirestaureerimise põhimõtteid ning nende seost rohepöörde eesmärkidega;
- kirjeldab ökoloogiliste viimistlus- ja polstrimaterjalide omadusi ning nende eeliseid

võrreldes sünteetiliste materjalidega;

- mõistab mööbli taaskasutamise ja restaureerimise rolli ringmajanduses;
- oskab hinnata restaureerimistööde keskkonnamõju ning põhjendada materjali- ja töövõtete valikuid;
- tunneb restauraatori kutse-eeetika ja heade restaureerimistavade seost keskkonnahoiuga;
- teab töötervishoiu, töö- ja keskkonnaohutusnõudeid ning nende tähtsust kestlikus töökorralduses.

Hinnatakse mitteeristavalt – arvestatud või mittearvestatud.

Õppijale väljastatakse õppe lõpetamise nõuete täitmisel tunnistus.

Kui õpiväljundeid ei saavutatud, kuid õppija võttis osa õppetööst, siis väljastatakse vastavalt osaletud kontakttundide arvule tõend

5. Koolitaja andmed

Koolitajate andmed.

Eha Vacht. Lõpetanud Tallinna Pedagoogilise Ülikooli tööõpetuse ja -tehnoloogia erialal, lisaks lõpetanud Tallinna Ehituskooli mööbli restaureerimise erialaõppe. Töötanud kahes erinevas restaureerimisfirmas. Õpetanud Tallinna Rahvaülikoolis 10 aastat restaureerimist, 14 aastat viinud läbi polstrikursust Nikerdaja OÜ-s. 10 aastat juhendanud Tallinna Ehituskoolis klassikalise polstri õppemoodulit. Teinud järjepidevalt 23 aastat klassikalist polstritööd oma erapraksises. Teostanud polstritööd Tallinna Vabaõhumuseumile, Suurele Tõllule, Eesti Lastekirjanduse Keskusele.

Sven Aunaste. Lõpetanud Tallinna Ehituskooli mööblirestauraatori erialal. Lõpetanud Tallinna Ülikooli töö- ja tehnoloogiaõpetuse erialal. Osalenud erinevates restaureerimisprojektides ning teostanud traditsioonilist mööblirestaureerimist oma erapraksises järjepidevalt 25 aastat. Läbinud täiendkoolitusi Eestis, Ungaris, Itaalias ja Portugalis. Alates aastast 2015 töötab Tallinna Ehituskoolis mööblirestauraatori eriala erialaõpetajana.

Õppekava koostajad:

Eha Vacht, õpetaja, ehavacht@live.com

Sven Aunaste, kutseõpetaja, sven.aunaste@ehituskool.ee